Dětský diagnostický ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna
Homole 90, 370 01 České Budějovice

pracoviště: **Dětský domov se školou Šindlovy Dvory**

Minimální preventivní program

školní rok 2026 - 2027

zpracovala: Mgr. Michaela Matějková

schválil: Mgr. Kamil Maroušek
zástupce ředitele DDÚ,
DDŠ, SVP, ZŠ a ŠJ

Základní informace

název: **Dětský diagnostický ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Homole 90, České Budějovice**

adresa: Dětský domov se školou Šindlovy Dvory
Na Planýrce 168
373 82 Boršov nad Vltavou

tel.: 776 384 557, 778 423 902, 778 975 105

web: www.dduhomole.cz

ředitel: Mgr. Luboš Tvrdík
zástupce ředitele: Mgr. Kamil Maroušek – (zast.rediteledds@dduhomole.cz)
sociální pracovník: Mgr. Karel Knap – (socialni.pracdds@dduhomole.cz)
etoped, metodik prevence: Mgr. Michaela Matějková – (etopeddds@dduhomole.cz)

1. Charakteristika DDŠ

Dětský domov se školou v obci Šindlovy Dvory na okraji Českých Budějovic je od září 2026 přemístěn po dobu výstavby nové budovy do Boršova nad Vltavou – do budov a areálu po dětském domově. Obec je dostupná městskou hromadnou dopravou.

DDŠ je školské zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou nebo umístěné na základě předběžného opatření s diagnostikovanými poruchami chování, a to do ukončení povinné školní docházky. Je odloučeným pracovištěm DDÚ, DDŠ, SVP, ZŠ a ŠJ Homole. Zařízení je koedukované, s kapacitou 16 dětí. V současné době jsou v DDŠ jen chlapci. Chlapci jsou rozděleni do 2 rodinných skupin v budově „Zámeček“. Na 1. rodinné skupině mají chlapci k dispozici 3 ložnice, společenskou místnost, kuchyňku, koupelnu a WC. Na 2. rodinné skupině mají chlapci k dispozici 2 ložnice, společenskou místnost, kuchyňku, koupelnu a WC. V této budově je i školní jídelna. V budově „Domeček“ je základní škola, tělocvična, dílna a kancelář zástupce ředitele, sociálního pracovníka a etopeda. Žáci jsou rozděleni do tříd dle programu vzdělávání a ročníků. K dispozici je velký prostor pro sport a další jiné aktivity.

1.2. vnitřní zdroje

- **Charakteristika zařízení**

- **Charakteristika budovy:** rodinné skupiny a školní jídelna se nachází v budově „Zámeček“ a základní škola v budově „Domeček“. Součástí DDŠ je garáž, dílna a přilehlý areál.

- **Charakteristika domova:** v současné době chlapci jsou rozděleni do 2 rodinných skupin.

1. rodinná skupina má k dispozici 3 ložnice, společenskou místnost, kuchyňku, koupelnu a WC. 2. rodinná skupina má k dispozici 2 ložnice, společenskou místnost, kuchyňku, koupelnu a WC. Kapacita zařízení je 16 dětí.

- **Charakteristika školy:** ve škole se vzdělává dle ŠVP pro základní školy.

- **Materiálně-technické prostředí:** vzhledem k potřebám DDŠ a v rámci možností je materiálně-technické prostředí pro preventivně výchovné a volnočasové aktivity hodnoceno jako dostačující.

- **Sociokulturní a národnostní charakteristika dětí**: děti umístěné v DDŠ pocházejí převážně ze socio-kulturně-ekonomicky znevýhodněného prostředí či jinak nevyhovujícího rodinného zázemí. Chlapci umístění v zařízení jsou české národnosti.

- **Riziková prostředí DDŠ**: chodby, schodiště, WC, tělocvična, jídelna.

- **Školní řád:** všichni zaměstnanci i děti jsou se školním řádem seznámeni. Školní řád je uložen u zástupce ředitele DDŠ.

- **Vnitřní řád:** všechny děti i zaměstnanci jsou s ním seznámeny. Je k dispozici na každé rodinné skupině a u zástupce ředitele DDŠ.

- **PROD:** je zpracován na každé dítě, na jeho vypracování se podílí etoped, vychovatelé a učitelé. Dítě má svého garanta /vychovatel/, který ve spolupráci s dítětem stanoví krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle. PROD je pravidelně vyhodnocován.

- **ŠMP, preventivní tým**

- **Preventivní tým DDŠ:**
  - etoped – pozorování, pohovory, dotazníky, individuální práce, práce se skupinou, intervence, koordinátor
  - zástupce ředitele – pozorování, pohovory, individuální práce, práce se skupinou, intervence
  - výchovný poradce
  - třídní učitelé – pozorování, pohovory, dotazníky
  - vychovatelé – skupinová a individuální práce, intervence

2.2. vnější zdroje

DDÚ Homole
Mgr. Luboš Tvrdík – ředitel
Mgr. Radek Tušl – etoped, koordinátor
tel.: 387 203 491

OSPOD – magistráty, městské úřady

Policie ČR České Budějovice – oddělení prevence
tel.: 974 221 207

MUDr. Pavla Novotná - Ordinace dětské psychiatrie České Budějovice
tel.: 386 354 506
MUDr. Katarína Baranovičová – Ordinace dětské psychiatrie České Budějovice
tel.: 774 592 068
MUDr. Kamila Janovská – Ordinace dětské psychiatrie Český Krumlov
tel.: 380 712 185
Dětská psychiatrická léčebna Opařany
tel.: 381 204 211
Psychiatrická nemocnice Dobřany
tel.: 377 813 111
Dětská psychiatrická nemocnice Velká Bíteš
tel.: 566 531 431

Mgr. Zuzana Bílková, Ph.D. - psycholog

Dětský lékař MUDr. Lucie Machová
tel.: 387 228 457

Nemocnice České Budějovice – dětské oddělení
tel.: 387 876 311

Adiktologické poradna PREVENT České Budějovice

tel.: 725 708 078

Tvá volba České Budějovice

tel.: 727 819 942

Internetové stránky MŠMT, webové stránky odborných organizací

2. Monitoring

K evaluaci efektivity preventivně výchovných činností jsou sledovány skupiny:

- Děti – pozorování, pohovory, individuální práce, práce se skupinou, intervence, dopisy, e-mail … a další
- Rodiče, zákonní zástupci dětí – telefonické rozhovory, osobní pohovory, pošta
- Pedagogové – porady, záznamy v Foster, rozhovory, dotazníky
- DDŠ jako celek – Foster, pozorování, dotazníky

3. Analýza výchozí situace

Do DDŠ jsou umísťovány chlapci s různými poruchami chování – zejména s asociálním, antisociálním a agresivním chováním, nerespektování autorit, nedocházka do školy, trestnou činností, útěky a se zkušenostmi s návykovými látkami, poruchy osobnosti, psychická a emoční labilita, poruchy v interakci s ostatními, celkově osobnostně zanedbané a velmi výrazně ovlivněné nedůslednou výchovou, nepodnětným prostředím. Z analýzy vyplývá různorodost klientů – chlapců v zařízení.

1. Chlapci s „běžnými“, méně závažnými poruchami chování, kteří v rámci svých možností, nastavením pravidel, výchovného vedení, kontroly a dohledu jsou schopni celkem dobře či uspokojivě spolupracovat a prosperovat.
2. Chlapci se závažnými poruchami chování, kteří se odmítají přizpůsobit pravidlům, výchovnému vedení, nechtějí na sobě nic měnit, ze zařízení utíkají, páchají trestnou činnost, zneužívají OPL.
3. Chlapci s psychiatrickými poruchami a poruchami osobnosti, medikovaní, v péči pedopsychiatra, příp. psychologa, vyžadující větší péči a velmi často individuální přístup. Jejich osobnostní zvláštnosti, projevy, způsob chování a jednání zásadním způsobem ovlivňují celkové klima a reedukaci v zařízení. U většiny je nutný zvýšený dohled, kontrola a permanentní individuální přístup a i práce se skupinou. V extrémních případech je nutné zajistit ochranu pracovníků a chlapců. U některých chlapců, jsou projevy a způsoby chování, jednání ukotveny a nedaří se je výchovnými metodami a medikací pozitivně ovlivnit. Velký problém je umístění těchto chlapců do PN či odpovídajících zařízení – naplněné kapacity. Též je problém nedostatek odborníků – psychiatrů, psychologů, terapeutů, jejich velká časová prodleva, zahlcenost klienty, kdy další klienty nepřijímají.

Aktuální stav v problematice sociálně patologických jevů v DDŠ je nestabilní. Časté útěky ze zařízení, vazby na závadové party, problémové jedince a blízkost patologického prostředí, trestná činnost.
Drogová problematika - chlapci mají zkušenosti zejména s THC, HHC, kratomem, extází, pervitinem, zneužíváním léků – Rivotril, Ritalin, Neurol, Xanax. Intoxikace OPL a alkoholem je zpravidla zaznamenána po návratu z vycházky, pobytu u rodičů, útěku. Zvýšila se konzumace energetických nápojů. Většina chlapců kouří, někteří jsou i dlouholetými kuřáky a uživateli „alternativ" - nikotinových sáčků, elektronických cigaret, vaporizérů a dalších. Netolismus je u některých chlapců hraniční.
Problém kam s chlapci intoxikovanými OPL a alkoholem přetrvává, nemocnice odmítají tyto chlapce přijmout.

Nejčastější problémové chování v DDŠ:

časté – vulgární mluva, agrese, agresivita, konflikty – mezi dětmi a i k pedagogům

časté – afektivní stavy a projevy u dětí s poruchou osobnosti, medikovaných

časté – lhaní, podvody

občasné - útěky z DDŠ

občasné – kouření v DDŠ

občasné – záškoláctví

občasné - experimentování s návykovými látkami (THC, alkohol, těkavé látky, energetické nápoje, léky)

občasné – trestná činnost – zejména krádeže, ničení a poškozování majetku, násilí

občasné – netolerance, účelové a manipulativní jednání

Řešení problémového chování – podílejí se:

etoped - metodik prevence

zástupce ředitele

pedagog /učitel, vychovatel/, výchovný poradce

ředitel

sociální pracovník

zákonní zástupci

kurátor – OSPOD

pediatr, pedopsychiatr

Policie ČR

Ověření efektivity intervence problémového chování:

pohovory se všemi zúčastněnými

práce s kolektivem chlapců /řešení problému, evaluace na rodinných skupinách, ve školní třídě /

pohovory a konzultace s příslušnými zaměstnanci DDŠ /vychovatelé, učitelé/

komunikace a konzultace s kurátory

komunikace se zákonnými zástupci

monitoring problémového chování v čase

4. Cíle MPP

MPP je převážně zaměřený na sekundární prevenci - na předcházení, prohlubování a vznik, rozvoj, přetrvávání poruch a rizikového chování chlapců umístěných v DDŠ. Zejména na výchovu ke zdravému životnímu stylu, osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj sociálně komunikativních dovedností. Cílem je snížení vzniku rizikového chování a šíření sociálně patologických jevů a poruch chování, zvýšení odolnosti dětí vůči negativním vlivům, které narušují jejich zdravý osobnostní a sociální vývoj, snížení zneužívání návykových látek, podpora zdravého životního stylu, resocializace a uplatnění dítěte v běžném životě po ukončení pobytu v zařízení. MPP se prolíná celou výchovně vzdělávací činností DDŠ, na jeho realizaci se podílí všichni pracovníci zařízení. Realizace MPP je výrazně ovlivněna skladbou klientů – chlapci umístěnými v DDŠ, jejich poruchami chování, poruchami osobnosti a dalšími osobnostními zvláštnostmi. Veškeré aktivity jsou přizpůsobeny aktuálnímu stavu a vývoji. Minimální preventivní program je zpracován podle Metodického doporučení MŠMT č.j.: 21291/2010-28.

Prioritním úkolem DDŠ je vytvoření optimálního výchovného prostředí zaměřeného na správný rozvoj osobnosti dětí, jejich reedukaci a následnou socializaci. Cílí na chlapce umístěné v DDŠ, na jejich konkrétní formy poruch chování – disharmonický vývoj, poruchy osobnosti, asociální, antisociální a agresivní chování, zkušenosti a zneužívání návykových látek a alkoholu, psychická a emoční labilita, poruchy v interakci s ostatními, celkově osobnostně zanedbané a velmi výrazně ovlivněné nedůslednou výchovou, nepodnětným prostředím. Dalším hlavním úkolem DDŠ je rozvoj potenciálu chlapců umístěných v DDŠ, jejich reedukace a socializace, eliminace sociálně patologických jevů a poruch chování, zvýšení odolnosti vůči negativním vlivům, podpora pozitivního životního stylu a uplatnění chlapců v běžném „civilním“ životě po ukončení pobytu v zařízení. Dalším úkolem je resocializace a integrace chlapců – jejich postupné včlenění zpět do společnosti, reedukace jejich životních postojů, chování a jednání.

Plnění úkolů a realizace plánu MPP bude vycházet ze zásady akceptace pozitivního přístupu při komunikaci a interakci, to znamená, že zásada hlavní práce bude vycházet z navozování procesu atmosféry klidu, jistoty a pozitivních prožitků, příznivého pozitivního klimatu. To však neznamená, že nebude využíváno konkrétních represivních zásahů, které jsou nezastupitelnou součástí výchovného procesu. Úspěšnost závisí na tom, jak se podaří podchytit zájem o spolupráci a motivovat chlapce ke změně „osvědčeného a fungujícího“ chování, jak hluboce má zažité sociálně patologické vzorce chování.

Chlapcům jsou zpracovávány resocializační programy rozvoje osobnosti /program rozvoje osobnosti dítěte/. Cílem programu rozvoje osobnosti je resocializace chlapce v co nejvyšší možné míře. Program rozvoje osobnosti reaguje na aktuální stav chlapce, stanoví krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle, plány, postupy, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Těžištěm jsou individuální a skupinové programy, zážitkové programy. Do realizace jsou zapojeni všichni pedagogičtí pracovníci, kteří program průběžně vyhodnocují a aktualizují.

Prevence probíhá po celou dobu reedukace chlapce a to zejména v oblasti vzdělávací, výchovné, sociální a zdravotní. Je realizována formou vzdělávacích programů, dokumentů, besed, skupinových a individuálních pohovorů či sezení, často za účasti OSPOD, někdy i rodičů a mimoškolních aktivit.

MPP prolíná celou výchovnou a vzdělávací činnost, na jeho realizaci se podílejí všichni zaměstnanci zařízení.

Cílové skupiny

- **Chlapci**

Chlapci jsou hlavní cílovou skupinou. Do DDŠ jsou umístěny na základě rozhodnutí soudu /ústavní výchova, předběžné opatření/. Důvodem umístění jsou poruchy chování, u některých i porucha osobnosti. Většina z nich přichází z dysfunkčních, nefunkčních, neúplných, nepodnětných rodin a z socio-kulturně-ekonomicky znevýhodněného prostředí.

- **Pedagogičtí pracovníci**

Pedagogové DDŠ se zúčastňují vzdělávání a různých kurzů v oblastech prevence. Zároveň se vzdělávají v rámci samostudia. Nové poznatky se předávají na poradách. Při výskytu výchovných problémů spolupracují s etopedem - metodikem prevence.

- **Zákonní zástupci chlapců**

Zákonní zástupci jsou průběžně informováni o prosperitě chlapců. Mají možnost se kdykoliv dotazovat. Při řešení závažných situací jsou informováni neodkladně. Zákonní zástupci jsou vybízeni ke spolupráci s DDŠ a kurátorem chlapce. Chlapci jsou podporovány v udržování, obnovování pozitivních rodinných vazeb.

4.1. Cíle krátkodobé:

- dodržování vnitřního řádu a daných pravidel
- posilování pozitivních vztahů mezi chlapci i mezi chlapci a zaměstnanci
- vést ke snášenlivosti, ohleduplnosti, toleranci
- vést k odmítání negativních jevů ve společnosti
- pojmenovat základní návykové látky, znát jejich účinky na organismus a umět odmítnout, znát kontaktní místa pro problematiku závislostí
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- znát základní právní normy
- zaujímat zdravé životní postoje, tolerovat odlišnosti
- zvládat základní sociální dovednosti
- pochopit osobní a společenskou zodpovědnost
- kriticky myslet a správně se rozhodnout
- vhodná náplň volného času
- využití vhodných nabídek akcí a aktivit
- podporovat vlastní aktivitu
- podporovat účast na kroužcích dle schopností a zájmu chlapců
- spolupráce se zákonnými zástupci chlapců
- průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- podporovat prevenci – exkurze, besedy, výlety, kulturní akce

- preventivní monitoring mezi dětmi – projevy možného rizikového chování, efektivně na ně reagovat

4.2. Cíle dlouhodobé:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- vytváření pozitivní klidné atmosféry, důvěry
- podpora sociálních dovedností chlapců vůči tlaku vrstevnické skupiny
- rozvoj sociálních dovedností /týmová práce, konstruktivní řešení konfliktů, otevřená komunikace/
- pozitivní vnímání sebe sama
- rozvoj osobních kvalit /sebevědomí, empatie, asertivita, vytváření vlastního názoru/
- přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem
- formování chlapců ke společensky akceptovatelným hodnotám
- zvyšování sociální kompetence chlapců
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- sociální výchova, vztah k jiným kulturám, národnostem
- právní odpovědnost, trestní normy
- vyhledávání efektivních programů
- vzájemná spolupráce pedagogů
- spolupráce s organizacemi a institucemi zabývající se prevencí

5. Aktivity MPP

- besedy v DDŠ
- besedy s odborníky
- komunitní sezení
- skupinová práce
- nácvik sociálních dovedností
- zájmové aktivity – kroužky /DDM České Budějovice/
- sportovní aktivity DDŠ – fotbal, hokej, hokejbal, nohejbal, stolní tenis, tenis, cyklistika, in-line brusle, plavání, posilovna
- volnočasové aktivity – turistika, výlety, kino, divadlo
- pobyty organizované DDŠ – víkendové a prázdninové pobyty na chatě v Malovicích
- kontinuální sportovní příprava
- sportovní a kulturní akce konané v okolí DDŠ
- sportovní a kulturní akce pořádané jinými zařízeními a institucemi
- ergoterapeutické aktivity – údržba okolí, úklidové práce, péče o oblečení, osobní věci, víkendové vaření, rukodělné činnosti – dílna, výtvarná činnost – výzdoba rodinných skupin, společných prostor, finanční gramotnost,

- pravidelné návštěvy psího útulku
- FOKUS
- Tvá volba

Plán dalších aktivit na tento školní rok:

Aktivita	**Zodpovídá**	**Termín**
Kontinuální sportovní příprava	F. Žák, Bc. Hauer, Mgr. Maroušek	celoročně
Posilovna	Bc. Hauer	celoročně
Rukodělné aktivity	Ing. Demeter, Mgr. Vávrová	celoročně
Psí útulek	Ing. Demeter, Mgr. Vávrová	celoročně
Turistické aktivity	Ing. Demeter, Mgr. Vávrová	celoročně
Preventivní program PČR	Mgr. Matějková	celoročně
Práce v dílně	F. Žák, Ing. Hlavatý	celoročně
Ochrana zdraví, první pomoc	Mgr. Talířová, Mgr. Povejšil	celoročně
Hokejbalový kroužek	Mgr. Maroušek, F. Žák	celoročně
Zimní stadion	Mgr. Maroušek, F. Žák	celoročně
Turnaj ve stolním tenise T. Sviny	F. Žák	listopad
Hroší hry - Chrudim	Mgr. Maroušek	prosinec
Vánoční besídka	všichni pedagogové	18. prosince
Zimní sporty	F. Žák, Bc. Hauer, Mgr. Maroušek	leden
Zimní sporty	F. Žák, Bc. Hauer, Mgr. Maroušek	únor
Ochrana zdraví, první pomoc	Ing. Hlavatý, Mgr. Vávrová	březen
Jihlavský míč – sálová kopaná	F. Žák, Mgr. Povejšil	duben
Letní olympiáda	F. Žák, Mgr. Vávrová	květen
Sportovní hry - Humpolec	F. Žák	květen
Stolní tenis - Obořiště	F. Žák	červen
Sportovní odpoledne	všichni vychovatelé	červen

6. Evaluace MPP

Hlavním sledovaným parametrem je prosperita chlapců v zařízení, příčiny vzniku a četnost jejich problémového, rizikového chování. Analýza průběhu reedukace a výchovných metod se pravidelně vyhodnocuje na pedagogických poradách DDŠ. Další sledovanou oblastí je osobnostní rozvoj, posun v hodnotových systémech a postojích, psychosociální klima /spolupráce, vztah k autoritám, vztahy mezi vrstevníky/. Také se sledují a vyhodnocují chlapci, kteří končí PŠD, jejich profesní příprava a socializace zpět do společnosti či setrvání v ústavní péči. Zhodnocena je i zpětná vazba od dětí, zákonných zástupců, kurátorů OSPOD, případně následných ústavních zařízení.

Metody evaluace

- individuální a skupinové pohovory s etopedem
- skupinová komunita
- schůzky spolusprávy chlapců
- třídnické hodiny – pohovory, diskuze
- diskuze v projektových dnech
- dotazníky